

สรุปสาระสำคัญของร่างพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ ๙ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน

๑. หลักการและเหตุผล

ที่ผ่านมาประเทศสมาชิกอาเซียนมีการเจรจาและจัดทำข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) มาแล้ว ๘ รอบ สำหรับรอบที่ ๙ ได้เริ่มกระบวนการเจรจาตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ และได้ข้อยุติในปี ๒๕๖๔ ในการดำเนินการเพื่อให้ข้อผูกพันในแต่ละรอบเจรจามีผลบังคับใช้กับทุกประเทศสมาชิกอาเซียน จำเป็นต้องจัดทำพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (พิธีสารฯ) และตารางข้อผูกพันรายประเทศ (ตารางข้อผูกพันฯ) ที่เป็นผลของการเจรจาในรอบนั้นเป็นภาคผนวกแนบท้ายร่างพิธีสารฯ โดยจะถือเป็นส่วนหนึ่งของกรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน โดยในการจัดทำที่ไทย กระทรวงการคลัง โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้หารือร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียภายใต้การประชุมคณะทำงานพิจารณาการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน (คณะทำงานฯ) ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบร่างข้อเสนอของไทยในการประชุมคณะทำงานฯ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓

๒. สาระสำคัญ

ร่างพิธีสารฯ ฉบับที่ ๙ มีสาระสำคัญเพื่อขยายความร่วมมือด้านการค้าบริการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยลดหรือยกเลิกข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าบริการภายใต้กรอบอาเซียนให้มากกว่าที่เปิดเสรีตามกรอบขององค์การการค้าโลก และประเทศสมาชิกจะให้สิทธิประโยชน์ตามตารางข้อผูกพันแก่ประเทศสมาชิกอื่น ตามหลักการให้การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favored Nation Treatment: MFN) และการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) รวมถึงการดำเนินการภายใต้กรอบการรวมตัวภาคการธนาคารของอาเซียน (ASEAN Banking Integration Framework: ABIF) ที่ระบุให้ประเทศสมาชิกตั้งแต่สองประเทศหรือมากกว่านั้นอาจดำเนินการเจรจาและตกลงเปิดเสรีสาขาการธนาคารของประเทศตน โดยแต่ละประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมการเจรจาอาจสรุปผลการเจรจา ณ เวลาใดก็ได้

ทั้งนี้ พิธีสารฯ และตารางข้อผูกพันฯ ในส่วนที่ไม่ใช่ข้อผูกพันจากการดำเนินการภายใต้ ABIF จะมีผลบังคับใช้ใน ๑๘๐ วัน ภายหลังจากวันที่ลงนาม และให้ข้อผูกพันอันเกิดจากการดำเนินการภายใต้ ABIF มีผลบังคับใช้ใน ๑๘๐ วันหลังจากวันที่ได้มีหนังสือแจ้งข้อผูกพันดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรต่อที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องดำเนินการภายในเพื่อให้สัตยาบัน (Ratification) หรือยอมรับ (Acceptance) ร่างพิธีสารดังกล่าว และส่งมอบสัตยาบันสารหรือสารแสดงการยอมรับให้เลขาธิการอาเซียนเก็บรักษา เพื่อให้พันธกรณีที่ระบุในร่างพิธีสารฯ ที่ได้ลงนามแล้ว รวมทั้งร่างตารางข้อผูกพันฯ มีผลผูกพันต่อไป

สำหรับสาระสำคัญของร่างตารางข้อผูกพันฯ ฉบับที่ ๙ ของไทยที่แนบท้ายร่างพิธีสารฯ ได้มีการปรับปรุงข้อผูกพันฯ ในสาขาการธนาคาร สาขาซื้อขายการบริการชำระเงินและการส่งเงิน (Payment and Money Transmission Services) สำหรับธุรกิจตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ (Cross-border Money Transfer Services) ให้มีสัดส่วนผู้ถือหุ้นต่างชาติได้สูงสุดร้อยละ ๔๙ รวมทั้งได้มีการขจัดเกลี้ยกล่อมในส่วนอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับกฎหมายปัจจุบันของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยไม่กระทบต่อระดับการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินของไทย ทั้งนี้ ข้อผูกพันตามร่างตารางข้อผูกพันฯ ข้างต้น เป็นการปรับปรุงข้อผูกพันในสาขาธนาคาร โดยสอดคล้องกับกฎหมายและแนวปฏิบัติที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน จึงไม่มีความจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายในด้านธนาคารแต่อย่างใด

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ร่างพิธีสารฯ และร่างตารางข้อผูกพันฯ ฉบับที่ ๙ ภายใต้ AFAS เป็นการดำเนินการตามแผนการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่กำหนดให้สมาชิกเศรษฐกิจอาเซียนต้องเปิดเสรีสำหรับสาขาบริการด้านการเงินอย่างก้าวหน้า โดยร่างพิธีสารฯ และตารางข้อผูกพันฯ ฉบับที่ ๙ เป็นส่วนสำคัญของการส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในเชิงลึกและกว้างขวางมากขึ้นของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะเกิดจากการลดข้อจำกัดต่อผู้ให้บริการของอาเซียนในการให้บริการ และเข้ามาจัดตั้งกิจการในประเทศสมาชิกอื่น ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนไทยสามารถขยายการค้าการลงทุนในสาขาบริการด้านการเงินออกไปยังประเทศอาเซียนอื่นได้สะดวกยิ่งขึ้น

สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง